

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Valintaesitys

400507 Teknologiset ratkaisut ennakoivan tiedon keräämisessä ja ikäihmisten kotona asumisen tukemisessa, Lapin ammattikorkeakoulu Oy

Hankkeen sisältö

Väestön ikääntyminen on haaste. Ikääntyvien itsenäistä kotona asumista tuetaan kannustamalla iäkkäitä omaehtoiseen terveyden ja toimintakyvyn vahvistamiseen. Kuntien tulee lisätä tähän liittyvää neuvontaa, lisätä tunnistettuihin riskiryhmiin kuuluvien ikäihmisten etsintää ja ohjataan heitä hyvinvointia ja toimintakykyä edistävän toiminnan piiriin.

Toimintakykyä ja kotona asumista edistetään puuttumalla riittävän ajoissa toimintakykyä heikentäviin riskitekijöihin. Liikkumisongelmat ovat yleisin riskitekijä ja ne liittyvät toimintakyvyn, terveyden ja fyysisen kunnon heikentymiseen sekä kaatumispelkoon. Liikkumisongelmien tunnistaminen riittävän ajoissa on tärkeää ja niihin tulee puuttua. Usein liikkumisongelmiin puututaan vasta, kun henkilö on jo kaatunut, hänellä on kaatumishistoria tai hän itse ilmoittaa vaikeuksia liikkumisessaan. Näin ohitetaan mahdollisuus kaatumisen ehkäisyyn. Ennakoivien tekijöiden tunnistamiseksi tulee käyttää riittävän herkkiä mittareita riittävän varhain.

Fyysinen aktiivisuus on tärkeä tekijä liikkumisongelmien ehkäisyssä ja kotona selviytymisen tukemisessa. Teknologiset ja pelilliset ratkaisut ovat yksi keino lisätä fyysistä aktiivisuutta. Pelillisten harjoitteiden on todettu motivoivan ja lisäävän sitoutumista kuntoutukseen, parantavan ikäihmisten liikkumiskykyä sekä parantavan päivittäisistä toiminnoista suoriutumista ja itsenäistä selviytymistä. Liikuntapelit on mainittu KATI-esiselvityshankkeessa yhtenä kotona asumista tukevana sovelluksena. Samoin mittalaitteet aktiivisuuden ja toimintakyvyn seurantaan sekä päälle puettava teknologia.

Potentiaalista huolimatta teknologiaa hyödynnetään melko vähän kotona asumisen tukemisessa ja toimintakyvyn edistämisessä. Siirtyminen hyvinvointialueille tuo isoja muutoksia palvelurakenteeseen.

Vastuu ennaltaehkäisevistä palveluista on hyvinvointialueilla, mutta toteutus kunnilla. Tähän muutokseen vastaamiseksi kunnat tarvitsevat uusi tapoja toteuttaa ennaltaehkäisevää toimintaa.

TP1 Hankkeen johtaminen

TP2 Verkostoituminen ja ennakoivan toimintamallin yhteiskehittäminen eri toimijoiden kanssa

TP3 Ennakoivan toiminnan malliin liittyvät digitaaliset ja teknologiset ratkaisut

TP4 Ennakoivan toimintamallin ja siihen liittyvien digitaalisten ja teknologisten ratkaisuiden pilotointi ja vaikuttavuuden arviointi

TP5: Hankkeen tulosten levittäminen ja ennakoivan toimintamallin juurruttaminen

Lisätietoja hakemuksesta

Hanketta on valmisteltu yhdessä eri toimijoiden kanssa osallistaen Lapin AMKin, yhteistyökuntien (Kemi, Tornio, Tervola, Rovaniemi) vanhuspalveluissa toimivia asiantuntijoita sekä teknologiayritysten edustajia. Yrityksiltä on saatu arvokasta tietoa teknologisten ratkaisujen kokeiluun ja käyttöönottoon liittyvistä tekijöistä. Hankevalmistelun aikana on konsultoitu Lapin hyvinvointialueen valmistelussa mukana olevia asiantuntijoita, ja osa heistä on osallistunut hankevalmisteluun.

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Kustannusarvion tiivistelmä:

1 Palkkakustannukset 381 498 eur, Flat rate 40 % kehittäminen 152 598 eur, Nettokustannusarvio yhteensä **534 096 eur**

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä:

1 Haettava **EU- ja valtion rahoitus 427 277 eur** (tukiprosentti: 80,00 %) 2 Omarahoitus: Muu julkinen rahoitus 106 819 eur (20,00 %) Rahoitussuunnitelma yhteensä 534 096 100,00

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hankehakemus on arvioitu ja pisteytetty. Hakemuksen arvioinnissa yleisten valintaperusteiden mukaan hanke on katsottu ohjelman ja erityistavoitteen näkökulmasta hyväksyttäväksi. Se on erityisten valintaperusteiden arvioinnissa saanut pisteet 38/52.

Rahoittajan esitys

Hanketta esitetään puollettavaksi.

Ratkaisun mahdolliset perustelut ja jatkotoimenpiteet

Sovelluskohteiden syvälinen ymmärtäminen, jota digitaalisten mahdollisuuksien hyödyntäminen eri sovelluskohteissa edellyttää, on toteutettu hankkeessa siten, että jo hankesuunnitelman valmisteluvaiheessa on aloitettu vuoropuhelu koulutus- ja tki-toiminnan, sote-palvelujen asiantuntijoiden ja teknologian asiantuntijoiden kanssa, ja hanke on suunniteltu toteutettavan osittain yhteistyössä.

Hankkeen päätavoite on tukea digitalisaation avulla ikäihmisten kotona asumista mahdollisimman pitkään, aktivoimalla liikkumista sekä ehkäisemällä kaatumisia ja loukkaantumisia ennalta. Tämä edellyttää hyvää ymmärrystä teknologian sovellettavuudesta, eri osapuolten tiivistä yhteistyötä varsinaisten palvelujen

tarjoamisessa sote-alan asiakkaille sekä aktiivista kehitystyötä, jonka avulla toteutuksen tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta voidaan parantaa sekä ratkaista vaikeuksia, joita toteutuksessa havaitaan.